

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
SÍPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A kulturpalota helye.

Debreczen, augusztus 6.

A városházán sokat vitatkoztak az elmúlt héten a kulturpalota helyéről. Részt vett a vitában a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének megbízottja Radisich Jenő is — és talán az ő egyénisége sulyának tulajdoníthatjuk, hogy a palotát most már semmi körülmények között nem építik fel a Piac-utcán, az ugynevezett Tábornok ház helyén.

Két helyet emlegetnek ez idő szerint, ahova Debreczen kultur temploma felépíthető. Az egyik a városi muzeum mostani telke, a másik pedig a Péterfia-utcai tornacsarnok, s mellette a Stefánia árvaház területe.

Véleményünk szerint egyik telek sem alkalmas arra, hogy monumentális épület nyerjen rajta elhelyezést. Nem a telek nagyságát értjük, hanem a környék, az utcák helyzetét.

A Hatvan-utca, noha óriási forgalom bonyolódik le rajta, egyike a város legkellemetlenebb utcáinak. Piszkos, barátságatlan, s nem reagál a

fejlődésre. A Hatvan-utcai háztulajdonosok jó módban élő derék polgárok, a kik nagy kényelemmel maguk lakják földszintes házaikat, s bérlőt ritkán látnak szívesen. Ezek a polgárok felépítették a maguk kényelmes, földszintes lakását, a hol vidáman élnek, s eszükben sincs a tisztos polgári épületek helyébe emeletes házakat, vagy palotákat emelni. Ez az utca legalább ötven esztendeig megmarad a maga polgári külsőjében, s ha csak egy san-franciskói földrengés — a mi pedig hála istennek kizárt dolog — nem következik, ott új épületek aligha fognak emelkedni.

Ebben a szürke keretben tehát semmi esetre sem érvényesülhet a kulturpalota, a melynek mindenki véleménye szerint monumentálisnak kell lenni. Ha a városi muzeum telkén való építkezést határozza el a közgyűlés, akkor ez a palota nagyon hosszú időre el lesz temetve.

A Péterfia-utca már csinosabb, kedvesebb és tisztább, de forgalom tekintetében, kivéve a nyári vasárnap délutánokat, jelentéktelen.

A tornacsarnok épülete nagyon kint fekszik, s ha ide helyeznék a palotát, a közönség különösen a téli hónapokban aligha keresné fel megszűnése miatt. De meg egy másik ok is szól ez ellen. A Péterfia-utca fejlődése már befejezett valami. A város sem terjeszkedik arra, mert hiszen az utca végén már ott van a nagyerdei villasor, amely a város fejlődést lakás építkezési szempontból teljesen megakasztja. Egy görbe-utca végén kulturpalotát építeni nem tanácsos.

Egyetlen kitűnő helye volna a kulturpalotának a püspöki és lelkészi lakhely, ahol most vendéglőt akarnak építeni. Ezen a helyen csodálatosan érvényesült volna a palota szépsége. Sajnos, erről a tervről a telek árának horribilis volta miatt nem lehet beszélni.

Egyetlen egy hely van tehát, a melyről komolyan lehet szó. A Stencinger ház kisajátítását vigye keresztül a város, s az ott nyíló gyönyörű helyen építsék fel Debreczen kulturpalotáját.

A terv igaz sok pénzbe kerül, de

A Kőrös barlangjánál.

Irta: Pák Emil.

„Ha a föld Isten kalapja, úgy hazánk bokréta rajta!” Soha sem éreztem a magyar költő eme magyar lélekre oly felemelő mondásának igazságát annyira, mint mióta Biharországnak, ennek a kis csinyelt Magyarországának természeti szépségeiben oly gazdag helyeit járom.

Kora reggel madár dal és a gulyák méla kolompjának zenéje mellett indulunk el három kocsival Lunkáról. Társaságunk lelke a lunkai püspökségi érsek családja volt. Velünk tartott egy pesti ur, két aradi turista és egy nagyváradai ügyvédjelölt; így igazán 14-en egész kis karavánt képeztünk.

Egyszerű paraszt kocsiaink, mert kirándulást tenni csak ilyenek lehetnek, mesziről fehérre meszeltnek látszó nyírbokroktól övezett uton balagtak. — Az uttól jobbra és balra ameddig csak a szem ellát a váradi püspök erdei területek el. Részint szálas erdők, részint remekül beültetett virágosok. Az övé itt minden. A falvak az ő telepítvényei, a földek az ő tulajdonai. — Azért mondotta egyszer — egyik e vidéki oláh atyafi: hej be nagy

ur az a püspök, talán neki meg se kell halni! Az erdőknél túl a Bihari havasok fellegekben járó csupasz ormai kéklének. Legnagyobb csucuk az 5855 láb magas Kukurtéta, amelyről tiszta időben valószínű barométerei e havasok a vidék szegény oláh népének. Ha tiszták, nyugodtan vágja le szénáját, mert jó idő lesz. Am, ha kékbe borultak, pár óra legkésőbb egy nap mulva megjön az eső.

Eközben elérjük Alsó-Kirupányt. Tiszta oláh falu, melynek egyetlen utcát képező házai két más oláh faluval össze vannak építve, úgy hogy csak a faluvégi utjelzőről tudjuk meg, hogy ez itt már Feiső Kirupány, most meg Fonácson vagyunk. Építkezési módjukat tekintve, olyanok ezek az oláh falvak mind, mint a zsemle, egyformák. Egy-egy óra mentében hosszan nyulnak el a legtöbbször tapasztatlan, de mindig meszeletlen falházaik, mert az oláhnak a rend és tisztasághoz nincs semmi érzéke. Ugyan kitől is tanulná?!

Fonáczt elhagyva, két oldalt elterülő gyönyörű diófák között halad utnak mindig felfelé Rézbányáig. Olyan itt a diófa, mint az alföldön az akác. Ha levágunk egy ágat, s beledugjuk a kavicsos homokos talajba, kihajt és élőfa lesz be-

lőle. Ezek a diófák, a melyek közül némelyik több száz esztendő, Rézbányának egy dicsőbb multjáról regélhetnének. A mikor még itt aranyat, ezüstöt és a honnan nevét vette, rezet bányáztak, ma az állam évről-évre nagy ráfizetéssel tartja fenn, mert máskülönben éhen halna e vidék szegény népe. Maga a város egy magas hegyektől övezett mély kallamba fekszik, úgy hogy utcáján teljes félévig nem látják a napot. Lemegy október közepén, hogy majd csak április végén tekintsen be ismét ez eldugott, kis bányavárosba. S ha még ezekhez hozzávesszük, hogy társadalmi élete sincs, mert azok az urak, a kiket balvégzetük idedobott, annyiféle huznak a hányan vannak, akkor észre se vesszük, a mint önkénytelenül odaszólunk a kocsihoz, hajts gyorsabban, elinnen előlünk felé!

Jó órát megyünk szépségben Svájcczal vetélkedő tájakon, a mikor elérünk a biharkapuhoz, vagy Portalókhöz. A természetnek egy fenséges temploma ez, melynek láttára csodálkozás és áhitat fogja el lelkünket az iránt a bölcs alkotó iránt, aki a természetnek ilyen alkotóerőt adott.

Valamikor évtizedekkel ezelőtt egy hegyipatak a hatalmas gömb alakú hegy

Könyv-mű, zenemű és papirkereskedésem

választék. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem. Tisztelettel

Piacz-utca 44. szám, (Letzter mellett) augusztus hó 1-én megnyílt. — Képes kártyákból óriási

Antalfy József.

mégis reális. Debreczen egész más perspektívát nyer ennek keresztülvitele által, s a kulturpalota megkapja azt a méltó helyet, ahol száz esztendő múlva is gyönyörködtetni fogja a lelket és szemet.

A Stencinger ház ugy is régi szégyene Debreczennek, — majdnem olyan, mint a Piac-utca megboldogult kofa bódéi. Tüntessük hát el a multak eme kellemetlen emlékét — adjunk ott helyet a kultura karcsu és diszes palotájának.

Kövágó Eörs.

A szabad orvos választás kérdéséhez.

Debreczen, aug. 6.

Ama nagy elvi harcban, amely az új országos munkás betegsegélyző és bal-eset biztosító pénztárak orvosi ellátásának kérdésében jó eleve megindult és a mely harcban önként és minden hátsó gondolat nélkül magam is tevékeny részt veszek az utóbbi napok eseményei ismételtelen e kérdés beható tárgyalására készítettek. Minden elvi harcnak megöli ellensége a jelszavakon és frázisokon való nyargalás, melynél az ügyre nézve veszedesebbé csakis az egyéni érdekek és aspirációk előtérbe tolésa lehet.

Ilyen jelszó és frázis a szabad orvos választásnak — korlátolt — és nem korlátolt, vagyis teljes és nem teljes szabad orvos választásra szerint való megkülönböztetése.

A mily természetes az egyik ép olyan lehetetlen és képtelen a másik alosztály és azért nem minősíthetem az

tetején 10—22 négyszögöl területen le-mossa a földet és behatolt annak belsejébe. Megkönnyítette munkáját az a körülmény, hogy a hegynek, mint e vidéken a legtöbbek, belseje csupa mészkőből állott. Mint a féreg a gyümölcsnek tartalmát egészen kirágja, s azután utat nyit a héjon és eltávozik, éppen ilyen munkát végzett ez a hogy belsejében befurakodott patak. Évszázadok, vagy talán évezredek alatt kimossa a hegy egész mészkőtartalmát, s midőn már nem volt mit rombolnia a hegy tövében utat tört magának és tovarohant ezüst habjaival.

A pataknak kiszáradt medrén léptünk be a hatalmas jégerembe. Oldalait plafontját a víztől tükörsimára csiszolt mészkőlapok alkotják. Megszakítást csak az a 10—12 négyszög méter terület képez hol a víz behatolt, s melyen most az ég azurja látható. E nyíláson kiváncsian hajladoznak annak az őserdőnek ágai, mely kívül a hegy tetejét betakarja. Lábunk alatt gömbölyű fehér kövecskéket találunk. A kőterem mészkőalapjainak töredékei ezek, melyeket a folytonos görgetés által néhány év alatt tesz ilyenekké a víz. Fel-emelünk belőlük néhányat is elviszünk magunkkal emlékül. A társaságunkban volt uradalmi erdésznek még egy más kedves emléke került. A pár nappal előbb volt nagy fergeteg a hatalmas hegy tető nyílásán át az embertől megközelíthetetlen őserdőből egy szép tisztást sodort a kő-

egész megkülönböztetést rossz akaratu taktikázásnál egyébbnek hogy kidobva a lehetetlen jelszót meghiusitassék a lehető, mindenképen kielégítő és további fejlesztésre is alkalmas alakulás.

Az orvosi kar zöme, midőn áthatva az új munkás törvény társadalmi humanizmus fontosságától, amelelt, hogy munkásságának lehető, a nagy érdekekhez és kicsi anyagi eszközökhöz mért csekély méltánylását kéri: arra is törekszik, hogy a legalább tőle függő, reá háruló egészségügyi terén, a munkásság jogosult igényei kielégítést nyerjenek és erre a szabad orvos választás elvének érvényesítését tartja szükségesnek: csak régi közöi mert hémánus gondolkodásának és a közegészségügyi fontossága iránti eleven érzésének adja fényes tanujelét.

Hogy egy törpe kisebbség mely nem önzetlenül nem is az ügy érdekében ennek utját állani törekszik; mit sem von le az, összes magyar orvosi kar érdemeiből és e pártütő törekvés sikerének még gondolata merő absurdum.

Hiszen nyilvánvaló köztudomású tény, hogy teljes korlátlan szabadság a végzetes földi életben nincsen és hogy ha más nem maga a természet és az élet különböző viszonylatai szabnak itt is ott is korlátokat a szabadságnak.

Igy van ez a szabad orvos választás elvi álláspontjánál is.

Csak nagyon természetes, hogy a beteg csak amaz orvosok közül választhat, akik rendelkezésére állanak; akár tagja a pénztárnak, akár nem, akár szegény, akár gazdag.

Rendelkezésére a betegnek pedig csupán azok az orvosok állanak, akik ebbeli készségüket az adott feltételek mérlegelésével kinyilvánítják. Ez az a mire mi törekszünk, ami elérhető már most minden rázkódtatás nélkül: míg az ugynevezett, de ugyancsak nem teljes és korlátlan sza-

terembe. Ez a fa, melyet csak szakember tud a fenyőfától megkülönböztetni, — az ébenfa után a legértékesebb. Disztárgyakat és csecebecskéket csinálnak belőle. Így értették meg utitársunk nagy örömet. 800 vagy ezer koronát talált a ledőlt egyetlen szálában.

Midőn a csarnokból kilépve még egy bucsu pillantást vetettünk annak nagyszerűségére, ismét kedves jelenség várt reánk. A velünk volt pesti ur Európa nagy természeti csodáját lefényképezte társaságunkkal együtt a „Tolnai Világ”-lapja számára.

Gyorsan kocsinkra ültünk, hogy tovább haladjunk a természet e fenséges panorámájába és elérjük a barlangot, melyből a Fekete Körös ered.

Egy pompás cseppkő barlang ez, melynek sötét torkából óriási robajjal rohan elk a Körös. Ha meggondoljuk, hogy ez a hely 2205 láb magasan fekszik, akkor meg tudjuk, hogy a Körös ezért hazánk egyik legsebesebb folyója. Mielőtt behatolnánk a barlangba, egyik emberünket előre küldjük, hogy puhatolja ki, rendben vannak-e a víz fölé készített padlóutak. Mert mióta a jó Czárán elköltözött, senkisém törődik ezekkel. A megyei Kárpátgyógyászati csak papíron él. A közigazgatástól pedig akár minden nap belefuladhat egy-egy társaság a hat méter mély örületes sebes vízbe.

Mire vezetünk visszatért, meggyújtottuk lámpásainkat és mangán fény mel-

bad orvos választás elérhetlen utópia ma még és marad véleményem szerint mindenkör.

Avagy elképzelhető-e valaha is, hogy ne legyenek orvosok, kiket nagymértékű elfoglaltságuk egyéni dispositióik avagy szervezeti fogatkozásaik arra ne kényszerítsenek, hogy ennek vagy annak a gyógykezelését elutasítani ne kényszerüljenek: akkor pedig, ha 100 közül egy is akad, nemde már nem teljesen szabad az orvos választás?

Más oldalról viszont, ha az orvos vállalkozik is a pénztárak tagjainak gyógyítására, elképzelhető-e, hogy valamennyi jelentkező tagot az illető vállalni is tudja, vagy vállalni is kénytelen legyen. Itt is éppen a munkásság érdekében áll a bizonyos maximális létszám megállapítása, nehogy túlterhelés állhasson elő az egészségügy és vele a biztosított munkásság kárára.

Ime ez a második korlát, amit soha eliminálni nem fog senki, mert ez egyszerűen képtelenség.

Tovább nem is folytatom, annyira világos a tétel, hogy csak egyféle szabad orvos választás létezik és bir ma alappal: az, amelyért mi küzdünk, hogy az új betegsegélyző pénztárnál minden orvos gyógyíthasson, akinek diplomája van és ebbeli készségét bejelenti és a beteg a rendelkezésére álló orvosok közül arra bírhatta életét, akihez bizalma van.

Amaz akadályok és korlátok, melyek ma még oly mereven állítatnak elénk a szabad orvos választás ellenzői által lassan lassan és következetesen mindinkább kevesbedni és csökkenni fognak legalább amaz arányban, amint a betegsegélyző pénztárak keretei tágulnak. Lassan bevonatván a mezőgazdasági, házi munkások, magán és állami ipari és közlekedési vállalati alkalmazottak, mihamarabb valamennyi orvos is kevésnek fog bizonyulni a tagok ellátására.

lett indultunk neki a sötét üregnek. A mit itt láttunk, azt leírni lehetetlen. Egy költő ihlettsége, egy művész rajongó lelkesedése sem lenne képes vázolni e barlang paradicsomi szépségét. Ezt látni kell.

Lábunk alatt a Körös minden emberi kiáltást tulkiáltó robaja, fejünk felett ölnyi hosszú cseppkövek. Egyetlen egynek lezuhanása, vagy egy eltévesztett lépés, biztos halál. Itt haladunk óvatosan 20 25 métert, a mint egy sziklatökhöz érünk. Itt ered, vizesést képezve a Fekete-Körös.

Ugyanazon az uton, a melyen jöttünk, visszatérve kiérünk a barlangból. Társaságunk néhány bátorabb tagja megfürdik a 6 fokos vízben, azután letelepszünk mindnyájan. Elővesszük elemozsiás tarisznyáinkat, kirakjuk a mohával benőtt főtörsre, mely asz'atul kínálkozik, meghűtjük italainkat a Körösben, s azután olyan jó étvágygyal költjük el azt, hogy nem cserélnek meg Lukullus lakomájával.

Már lehagyatott a nap, mikor felültünk kocsinkra és visszatértünk Lunkára. Utunkba elgondolkozva azon, mily dörék is vagyunk mi magyarok. Így júliusban, mikor a nyári kánikula ránk szakad, szaladunk Karlsbadba, meg Gleichenbergbe, s hazánk csodaszép vidékeit, melyek ugyanazon előnyöket, fokozottabb mértékben nyújtják, megsem kíséreljük megismerni.

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék-király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

Másik még veszedelmesebb ellenséggel az összes orvosi kar törekvéseinek, csak röviden akarok foglalkozni. Tehetem azt annál inkább, mert én minden adott alkalommal fennen hirdetem és vallottam, hogy ez elvi harc és nem fajulhat személyi torzsalkodássá; mert aki az elvnek ellene szegül, azzal elsodorja az áram anélkül, hogy kilétét is kutatná bárki.

Főlényes büszkeséggel csendes szemlélti lehetünk ma már a fejleményeknek, akik, a több mint 4000 solidaris magyar orvosok közzé nemcsak tényleg tartozunk, de azokkal teljes szellemi és erkölcsi azonosságot vállalunk; mert vagy sikerül kivivnunk amit óhajtottunk és akkor a jól végzett munka szép eredményeiben fogunk részesülni, vagy nem sikerül akkor félre állva, miután nemes intencióinkat és becsületes szándékainkat documentáltuk várjuk a következményeket.

En azt hiszem, nekem úgy rémlik, hogy ez esetben is minden hozzájárulásunk nélkül csupán csendes passivitásunk folytán mihamarább összedől az így háborgó elégtelenség ingó talajára épült alkotás.

A hamis prófétákat és lelketlen bálványokat ugyanazoknak a dühe és elkecsereése fogja elűzni, ledönteni kiket ma még hamis tetszavakkal és üres frásisokkal félrevezetnek.

Dr. Burger Péter.

Válságos vasutépítés.

Csak Debreczen segíthet.

Összesen 205 ezer koronával.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 6.

Kellemetlen helyzetbe jutott a Nagylétáról Székelyhidig tervezett vasut építő társasága. Hónapokkal ezelőtt a vasutársaság Debreczen városhoz kérvényt adott be a vasutépítés költségeihez való járulás miatt s e kérvényben a társaság hivatkozott arra, hogy az érdekeltség már megszavazta a szükséges tőkét. Csak Debreczen volt hátra a hozzájárulási összeg megszavazására.

A város törvényhatósága a felhozott fontos érdekekre való tekintettel helyt adott a vasutépítő társaság kérelmének s 100 ezer koronát szavazott meg a Nagyléta—Székelyhidi vasutvonalra.

Ugy látszik, hogy az érdekeltségek meggondolták a dolgukat, feleslegesnek látják az építendő vasutvonalat, most egyszerűen kijelentették, hogy nem hajlandók az ezresekkel támogatni az építő társaságot.

A tervezők ma újból kérvényt adtak be Debreczen városához. A beadványban jelzik, hogy milyen válságos helyzetbe került az új vasut ügye s ezért arra kérik Debreczent, mint a melynek nagy érdeke a vonal kiépítése, hogy a már megszavazott 100 ezer koronán felül még 105 ezer koronával járuljon a vasut építés költségéhez.

Ez az összeg megfelel annak, amit az érdekelte községek meg nem adtak.

Persze Debreczen aligha fogja a társaságnak ezt a kérését teljesíteni, mert ha még meg is szavazzák, a mi azonban nem bizonyos, a közgyűlés határozatát a miniszter jóvá nem hagyja.

Igy tehát a Debreczeni—Székelyhidi vasut ügye egyelőre pihenni fog, mert kellő töke hiányában nem fog kiépülni.

Hogy Debreczen a kért újabb összeget nem adja meg, annak van alapja, mert annyira nem érdekünk az a vasut, hogy az építkezési összeg kétharmadát mi fedezzük.

Feloszlatják a horvát országgyűlést.

Készüldések a választásokra.

A régi nemzeti párt állásfoglalása.

— Saját tudósítónktól. —

Zágráb, augusztus 6.

Zágrábból kapjuk a következő tudósítást:

Az összes pártok a horvát országgyűlésbe való választások előkészületeivel vannak elfoglalva. Ugyanis a koalíciós pártok meg vannak győződve arról, hogy a horvát országgyűlést a napokban feloszlatják. Eme forrás szerint az új választásokat szeptember 4-én ejtenék meg.

Érdekes jelenség, hogy a választógyűléseken a Starcevic-párt mindenütt izgat a koalíciós jelöltek ellen. Vasárnap Bródban maga Frank József, a Starcevic-párt vezére izgatott a kerület képviselője Brlic Vatrosláv ellen, akinek működését éles kritika tárgyává tette. Gospićban, Tomisics nyugalmazott altábornagy kerületében a választók egyhangulag Starcevic Dávidot jelölték.

Egyes horvát lapok azt az érdekes hírt regisztrálják, hogy a volt nemzeti párt tagjai elhatározták, hogy a bánt nem támogatják és az ellenzékben maradnak mindaddig, amíg Magyarországon a függetlenségi párt van kormányon. A párt alkotmánypárt elnevezés alatt új fog szerveztetni. A párt vezére Tomisics lesz.

Dinamittá vált sörös üveg.

Szerencsétlenül járt vendéglős.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 6.

Nem mindennapi eset történt tegnap egyik Deák Ferenc-utcai vendéglőssel. Egy sörös üveg felbontás közben szétrobbant a kezében és a vendéglőst súlyosan megsebesítette. A szerencsétlenségről tudósítónk a következőket jelenti:

Régi Ferenc vendéglősnek a Deák Ferenc utca 26. szám alatt van az üzlete. Tegnap egy leány ment hozzá, hogy üveges sört vásároljon. A sörös üveget, amely nagyon erősen le volt dugaszolva, Régi Ferenc fel akarta bontani. Amint a dugó-

tuzót oda illesztette az üveg szájához, az üvegben levő sör sajátságosan kezdett sís-teregni, azután pedig óriási pukkanással szétrobbantotta az üveget.

A szétrobbant üveg szilánkjai felhasították Régi Ferenc balkarját. Mintha éles késsel vágtak volna sebeket a vendéglős karján, olyan volt a vérző kar. A vérzés elállítását előbb házi szerekekkel kísérelték meg, de amikor látták, hogy ez nem használ, előhívták a mentőket.

A mentők elköltötték a sebeket s azután beszállították a megsérült vendéglőst a kórházba. Itt ápolás alá vették s egyelőre visszatartották további gyógykezelés céljából. Régi Ferenc állapota egyébként nem életveszélyes.

Debreczeni élet.

Utazás fűrdőre.

(Színhely a Piac-utcai korzó Julius végén. Személyek: Két mama, két leány, s megfelelő lovagi kíséret.)

I. Mama: Tegnap konzultáltam Ujfalussy doktorral. Megvizsgált tetőtől-talpig. Idegbeteg, vérszegény vagyok. Előbb tengeri fűrdőre, aztán valamelyik vasas fűrdőre kell mennem. Azt hiszem előbb Heringsdorffba utazom a lányommal, aztán Franciaországba Vichybe. Tudod nem szívesen megyek — de az uram napról-napra dühösebb, hogy még mindig itthon vagyok. Igaza van, első az egészség. Bele kerül a kis mulatság vagy ezer pengőbe, de hát mit nem tesz meg a családjáért egy gondos anya.

II. ik: Az a Czakó doktor ma reggel rettenetesen megrémített. Nyugodtan ittam a csokoládémat, a mikor bejött az ebédlőbe és rám rivalt.

— Hallja nagyságos asszony! Ha maga egészséges, az még nem teszi azt, hogy a lánya ne lehessen beteg. Ha el nem viszi három nap alatt a leányát Osztenébe, s hat heti kúra után nem mennek két hétre Mentoneba, semmiről sem állok jól.

I. Mama: (Epésen) Tehát a leányod nagybeteg.

II. Ah dehogy. A doktor ismer bennünket, s tudja, hogy orvosi rendelet nélkül nem mozdulunk sehova. Így fog hát ki rajtunk elmésen ügyesen. Mi aztán szót fogadunk, s megyünk egy néhány hétre világot látni, szórakozni. A múlt évben Trouvilleban voltunk. Képzeld Nusinak egy orosz őrgrof és dán határszéli báró csapta a szelet.

I. Mama: Na ilyen urakban már nekem is volt részem. Tavaly egy montenegrói tengerészkapitánynak és egy monakói rulett hercegnek adtam ki a lányom nevében az utat.

(Egy óra fele jár az idő, a mamák és lányok bucsuzkodnak.)

I. Mama: Szervusz édes, aligha találkozunk az őszig, isten veled.

II. Pá drágám a viszontlátásra.

II. ik jelenet.

(Augusztus hatodika van. A történet folytatódik a két mamánál.)

I. Mama: Zsuzsi! Reggel jókor kelsz, beaftalizod a lakást. Mi délben utazunk Kabaláspatakra a nagybátyámhoz, a ki ott erdész. Ha valaki kérdezi,

szabad időnket a fényesen berendezett és minden igényeket kieléplítő Széchenyi kávéházban Petőfi-tér 7. sz. Naponta zene-estély. Naponta zene-estély.

Hol tölthetjük legkellemesebben

hogyan hova mentünk azt mondod külföldi fürdőbe.

Zsuzsi: Igenis naccsága úgy lesz.

I. Mama: (Az urához) Te pedig viselkedj tisztességesen. Ha megtudom, hogy részeges barátaiddal csak egyszer is leiszod magad, lesz ne mulass.

A férj: De édesem a cseléd előtt... (Elhallgat, s bele ül a meggybefőttös kosárba.)

II-ik Mama: (Másfél óra hosszáig veszekedett az urával, hogy küldje el valamelyik külföldi fürdőbe. A válasz mindig ez volt: Nem ettem meszet. Végre félkilenckor este siri hangon megszólal a mama.) Hát jól Akkor holnap utazunk a nyiregyházi sóstóhoz nyaralni.

A férj: Ez már lehetséges. Annyit még kibír a kasszám.

(A két mama ha ősszel visszatér, 7 kötetes regényt fog össze vissza beszélni a külföldi fürdők pazar fényéről)

Dalomit.

Zilahy Gyula programja.

Munkás előadások a Margit-fürdőben.

Régi operettek felelevenítése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 6.

Zilahy Gyula színigazgató, a mint azt lapunkban megirtuk, Máramarosszigeten készíti elő a debreczeni színházi szezon. Alkalmunk volt Zilahy Gyulával beszélgetést folytatni jövő programjáról. Az igazgató a következő kijelentést tette.

— Mint minden vidéki igazgatónak, úgy nekem is az a bajom, hogy nem rendelkezem bevonulásom idején sláger darabokkal. A budapesti színházak tavaszi termelése felette silány volt. A Népszínház semmit sem produkált, a Magyar Színházban folytonosan a vig özvegyet játszották, a Király színház szezon záró darabja pedig Göre Gábor utazása volt, amelyet a vidéki közönség nem fogad el. Valószínű, hogy a budapesti színházak kapunyitása után úgy a Népszínház, mint a Király színház hozzájuttat új operettekhez, ezek azonban csak novemberben kerülhetnek vidéken színre.

Kénytelen vagyok műsoromon úgy segíteni, hogy régi jó darabokat hozok színpadra. Érdekes reprizem lesz egy Rákosi-Serly operett színdarabja. A daljáték címe *Marcia a világ szép leánya*. A librettó Rákosi Jenő, a zenét Serly Ede írta. Még nem került színre Budapest kivéve sehol sem. Felújítom ezenkívül Mikádó, Gascagni nemes, Kékszakálu herceg operetteket. A drámai művek közül színre kerül Nők az alkotmányban, Király házasság, Rang és mód, Ferreol stb.

Ujdonságokban is lesz azért része a közönségnek. A Nászinduló, Fátum, Salome egymásután kerülnek színre. Lehetetlen azután a jubiláns vigözvegyről is megfeledezni, amelynek csodálatos vonzereje nem szűnik még most sem.

Igy beszélt Zilahy Gyula színigazgató. De nekünk úgy tetszett, hogy eltitkolt valamit. Úgy sejtjük, hogy mint minden ötletes direktornak, úgy neki is van valami meglepetés a zsebében, amelyet csak bevonulásakor hoz napvilágra.

Érdekes tervet nyújtott be a napokban valaki, aki ismétlenül akar maradni, Zilahy Gyula színigazgatóhoz. Arról van szó ugyanis, hogy az illető Zilahy Gyula támogatásával és részvételével vasárnap délutánként a budapesti Thália színház mintájára munkás előadásokat akar rendezni a Margit-fürdő színpadán. Minthogy a terv a kezdet kezdetén van, bővebben nem írunk róla. De már most megállapítjuk, hogy az feltétlenül életre való megvalósulása igazán művészi esemény lesz Debreczenben.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleten sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. n. 2 ó. éjjeli z. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

Az a bizonyos régi nóta.

Az utcák öntözése.

A mai postával levél érkezett szerkesztőségünkbe, amelynek mélabus eszme menete érdemes arra, hogy köz tudomásu legyen. A levelet egy több tagu család-apa írta, a ki úgy látszik meglehetősen kemény birkozást folytat az élet nevéi intézményével. Elmékedése körülbelül a következő.

— Szerkesztő Ur, maguknak újágitróknak majd elsül a fejük ilyenkor a nagy gondban. — Következő szeptember, az idén érettségi vizsgát tett fiúk most készülnek pályát választani — s maguk törrik zuzzák magukat, hogy in theorice hogy lehetne ezeket az ifjakat úgy elhelyezni a gyakorlati életpályákon, hogy egyikből se legyen letört alak — vagy szomorú proletár. Ajánlanak nekik mindenféle szakpályát, eltoltják őket a jogi pályáról, a melyet pokolnak festenek. — Harminc negyven ilyen vezércikket írnak meg a vakáció alatt, s a mikor elkövetkezik az ősz, bus rezignációval látják, hogy a publicisztikai remekeknek nincs semmi, de egyáltalában semmi eredménye.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur, kénytelen vagyok önökkel szemben egyik jeles modern magyar költőnk immár márványba vésett szavait használni.

— Móríc, Móríc, maga nekem nagyon fiatal!

Mert igen t. Szerkesztő Ur ebben az országban mindenkit el lehet helyezni dus, jövedelmező pályán, csak egy kis ész, egy kis körültekintés kell hozzá. A magyar élehetlenség provokál annyi ezer meg ezer vezércikket esztendőnként. Forduljon a magyar ember jobbik eszéhez, és azonnal megtalálja a boldogulás útját.

Tisztelt Szerkesztő Ur! Nekem is van egy fiam, a ki éppen ebben az esztendőben tette le az érettségi vizsgát. Tündöttem álmatlan éjszakáimon, hogy milyen pályára szabadítsam ezt a fiut. Ügyvéd legyen, vagy orvos. A technikán kinlódjon, vagy sovány kegyéren tengődő professzornak neveljem.

Tegnap délelőtt is kinyitom Csapó-utcai lakásom ablakát, hogy a nap intenzív erejénél még jobban megfontolhasam a dolgot. Alig nyitottam ki az ablakom, a Szahar sivatag minden porfelhője beröpült a szobámba.

Trüsszögtem, köhögttem, krákoztam, de azért örömben elkezdtem táncolni.

— Hopp, kiáltottam fel később, megvan a mit kerestem, a fiam életpályája. Debreczen sz. kir. város utca'ocsolási vállalkozójának fogom nevelni. Ennél jöve-

delmezőbb és jobb vállalat nincs a világon. Ha esik az eső nem locsolnak, ha nem esik, épenséggel nem locsolnak. A pénz pedig jön, de hogy jön!

Mondja tisztelt Szerkesztő ur, nemde zseniális ember vagyok, hogy ilyen állást fedeztem fel fiam számára?

tisztelettel

Egy boldog apa.

Minden sorát aláírja és gratulál önmagának boldog apa.

Bárd.

— Személyi hírek. Végh Gyula főkapitány, a ki huzamos ideig tartó betegségéből felgyógyult, ma este feleségével együtt hosszabb tartózkodásra Trencsén Teplicre utazott. Vecsary Imre főjegyző egészségének helyreállítása végett Abbáziába utazott.

— A város közügyei. Debreczen városnál a felhalmozódott ügyek intézésére a nyári szünetre való tekintet nélkül is egybehivatnak az egyes szakbizottságok. E héten két ülés lesz. Az egyiket holnap a világitási bizottság a másikat pénteken az egészségügyi bizottság tartja.

— Rendkívüli előjárósági ülés. Az ipartestület előjárósága holnap délután rendkívüli ülést tart. Az ülésen fog bemutatkozni az ujonnan megválasztott Scheibner Bela ipartestületi jegyző.

— A faipar részvénytársaság igazgatója. Debreczenben a nemrég megalakult faipari részvénytársaság Bleyer Sándort, a nagyháti uradalom 10 éven át volt tisztartóját választotta meg ügyvezető igazgatójává, a kinek munkássága határozottan nyereség lesz az új részvénytársaság működésére nézve.

— Kinevezett iskolai gondnokság. Wessprémy Zoltán főispán a máv. műhelytelepen létesített iskola gondnokságát kinevezte. Elnök Stricker Sándor máv. műhelyfőnök lett, a ki tagból álló bizottság élén gyakorolja az új intézet felett az ellenőrzést.

— Elhunyt honvédszázados. Debreczen társadalmában néhány év óta nagy szerepet játszott kisszalóki és lucsvinai váradi Szakmáry Elemér honvédszázados, akit betegsége miatt nyugdíjaztak. Szakmáry Elemér hosszúságos szenvedés után tegnap délután elhunyt Nyirábrányban levő birtokán, ahol utóbb állandóan lakott. Az elhunyt honvédszázados 40 éves volt. Halálát neje született cserneki és tarkeői Deseffy Márián kívül kiterjedt és előkelő rokonsága gyászolja. Temetése ehó 9-én lesz.

— A debreczeni lóverseny. A debreczeni Lovaregylet két napos meetingje augusztus 18. (vasárnap) és 20-án (kedden, István király napján) tartatik meg; ezen versenyekre a nevezési zárnapp augusztus hó 2-án esti 10 órakor volt. A nevezések a fokozott várakozásokat is kielégítik s a kötelezett lovak classissá szintén jó, így tehát igen élénk sportot helyeznek kilátásba. Huszonnyolc istálló tulajdonos, köztük olyanok is, kik az alagi krakói, lemergi, sőt még a budapesti és a kottlingbrunni versenyeken is részt vesznek, 75 lovat neveztek. Az első napi és a második napi versenyekre, összesen 202

alírást adtak le; tehát átlag véve 16 17-et, ami vidéki versenyeknél kiváló eredmény. Megelőző évben az első és a második napi versenyekre, összesen 143 aláírás volt; tehát ezen évben az aláírások száma 59 el több. — A második napi Pallagi Handicapra 29 és a Vigaszversenyre 25, nagybárára telivért köteleztek. Igen sikerültek a zászlók közti versenyek nevezési zárlata is; így a hadseregi akadályra 14 és a Nagyerdői akadályversenyre 15 ló van benevezvs. A Nyulasi és a Hadseregi gátversenyre pedig 17, illetve 18 lovat neveztek. A versenypálya a kedvező időjárás folytán, most a legjobb állapotban van.

— Hamis huszkoronások Debreczenben. Az utóbbi időben a debreczeni pénz piacon hamis huszkoronások kerültek forgalomba. A hamis huszkoronásoknak az a főismerető jele, hogy a sorozat szám nagyon látszik s azt a benyomást teszi, mintha az bélyegző lenyomás volna. Főleg feltűnő az a németszövegű oldalon. Az osztrák magyar bank ez uton figyelmezteti az üzlet embereket, hogy óvatosak legyenek a husz koronások átvétele alkalmával.

— Ülések az egyháznál. A debreczeni ev. ref. egyháznál augusztus 8-án a gazdasági bizottság, 10-én pedig az iskolaszék ülést tart. Ez utóbbi ülésen a jövő tanévre szükséges előkészületeket teszik meg.

— Menetrendváltozás a Kaha-nádudvari vasuton. A magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetőségének értesítése szerint a kaha-nádudvari h. é. vasuton augusztus 15-ével a következő részleges menetrendváltozás lép életbe. A Nádudvarról eddig reggel 8 óra 56 perckor induló 5103 sz. vonat a jelzett naptól kezdve onnan augusztus 15-től már 8 óra 10 perckor fog indítani, hogy Kaban az 1722 sz. vonathoz Debreczen felé is csatlakozást nyerjen. Ugyancsak a Debreczen felé induló 1712. sz. személyvonathoz is csatlakozást nyerendő, a Nádudvarról esti 8 óra 52 perckor induló 4115 sz. vonat a jelzett naptól kezdve már este 8 óra 04 perckor fog indítani.

— Győry Kálmán felgyógyult. Győry Kálmán teljes felgyógyulás felé közeledik. Orvosai tanácsára tegnap délután a közpórház kertjében sétálgatott a hol kedélyesen beszélgetett nővérével a ki állandóan ott volt betegágya mellett. Győry Kálmán pár napig marad még a közpórházban.

— Elszökött cselédleány. Polgári Bálintné panasz tett tegnap egyik cselédje ellen, aki állítólag megszökött és 20 korona értékű ruhát elloptott. A rendőrség a tolvaj cseléd ellen elrendelte a vizsgálatot.

— Romlott liszt. Az utóbbi időben számos feljelentés érkezett a rendőrséghez a romlott élelmiszer árusok ellen. A panaszok száma tegnap reggel egygyel szaporodott. Simon István tanító jelentett fel egy kiskereskedőt, aki neki megromlott és ferges lisztet adott el. A feljelentő a romlott lisztet is felvitte a bünyügyi osztályhoz. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— A mértékhteleítés reformja. Reformálják hát a mértékeket is. Rajuk fér és még inkább azokra, akik épen nem lelkiismeretesen kezelik. A kereskedelmi miniszter ugyanis leiratot intézett a napok-

ban a debreczeni iparhatóságához, felhívja, hogy a különböző szerkezetű mértékekből származó visszasságok megakadályozása céljából szólitva fel azokat az iparosokat és kereskedőket, akik mérő eszközök készítésével és forgalomba hozatalával foglalkoznak, mértékeik és mérőeszközeik rajzát a részletes műszaki leirással együtt 4 héten belül terjesszék be a központi mértékhteleítés bizottsághoz (Budapest, Köztemető u. 20.) A miniszter figyelmezteti leiratában az érdekeltet, amennyiben a felhívásnak nem felelnének megmérőeszközeiket négy hónap múlva az új motívumok alapján fogja elbírálni a mértékhteleítés bizottság.

— Feleség a férj ellen. Pataki Borbála feljelentette a vele vadházasságban élő férjét a rendőrségen és azzal vádolja, hogy a férj 48 korona ruhaneműjét és cserépedény készletét ellopta. A rendőrség a férjet megidézi és kihallgatja.

— Botrány az utcán. Nagy népcsődület támadt tegnap a nagytemplom előtt. Egy Csukás Zsófia nevű leány a ki állandó alakja a pálincás boltoknak, tegnap délután annyira leitta magát, hogy midőn a nagytemplom előtt bandukolt felbukott és a kövezen maradt. A esés következtében arcán és lábain jelenékeny sérülést szenvedett. Az előhívott mentők csaknamar a helyszínre érkeztek és a holt részeg leányt beszállították a közpórházba.

— Letzter József műtermében egy gyakornok az operátori munkálatokhoz és egy tanuló a másolási eljáráshoz felvétetik.

— 40 % alacsonyabban vásárolhat mint bárhol utazókoffereket, turista inget, szalma kalapot, pehely könnyű nyulszőr kalapot a „Nyakkendő király”-nál, a főposta mellett.

— Szalmaövegyeknek csak ugy kellemes a nyár ha vacsorázni a Dreher nyári kerthelyiségébe jár.

— Darvas Ede csődtömegekből még maradt áruk olesón kaphatók Rózsa Ignácnál, kistemplom bazár.

A Hajdúmegyei népbank Piac-uteza 26. sz. nagytözsde épületében minden törzsbetűre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.

— Nagy raktár van még turista ingekben és szalma kalapokban, míg a készlet tart 10% olesóbban kapható mint bárhol. Nyakkendő király uri divat üzlete főposta mellett.

— Legjobb kölcsönt 50 évre, 5 és fél, 5-30% utólagosan fizetendő tőke kamat mellett, teljes készpénz kifizetéssel folyósítat Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó-uteza 12. itten rendelhető meg 2 koronáért a sok hasznos hozó, „meggazdagodás titkai” ezimű könyv is, melynek bolti ára 5 korona leend.

Egy honvédtiszti kaszinó botránya.

Eltávolított arcképek.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 6.

Zágrábból az odaváló honvédtiszti kaszinó botrányairól érkezik hír. A magyar érzésű honvédtisztek körében nagy a felháborodás Sz. M. őrnagy ellen, a ki a honvédtiszti kaszi-

nóból három kiváló hősnek arcképét távolította el.

Sz. M. őrnagyot a minap helyezték Zágrábra s első dolga az volt, hogy a kaszinóban levő képek közül Frangepánét, Zrinyi Miklósét és Zrinyi Katalinét levétette s a lomtárba helyeztette.

A honvédtisztek az eset után tanácskozássra gyűltek össze és elhatározták, hogy megkérdézik az őrnagytól eljárása okát annál is inkább, mert nemzeti érzésüket sérti a képek eltávolítása.

A magyar érzésű tisztekből alakult küldöttség megjelent az őrnagynál, aki is kijelentette, hogy a képeket azért távolította el, mert nem akarja, hogy az új ezredes Porojevics aki legközelebb Zágrábra jön *megnebotránykozzék a képek fölött.*

A válasz kevésbé elégitette ki a felháborodott tiszteket, akik újabb gyűlésükön elhatározták, hogy a magyar faló, agylágyult őrnagyot visszahelyezték Grácba, ahonnét nemrég került Zágrábra.

TAVIRATOK.

Az uralkodók találkozása.

Svinemünde, aug. 6. A cár a legnagyobb elismeréssel és dicsérettel nyilatkozott a német flottáról. Az evezős regotta díjának kiosztályánál személyesen adta át a győzteseknek a díjakat. A cár megelégedésének állítólag a következő makrans nyilatkozattal is adott kifejezést: Ilyen flottával meg lehetne fordítani a világot. A cár jachtja Rügen felé megy és a Deutschland zászlóshajó fedélzetén Henrik herceggel fogja kísérni.

Budapest, aug. 6. Svinemündéből jelentik, hogy a cár ma déli egy óraker elhagyta Svinemündét. Délelőtt ismét átment a Hohenzollern jachtra, a hol elbucszott Vilmos császártól. Párisi távirat szerint a lapok foglalkoznak a találkozással, de annak semmi fontosságot nem tulajdonítanak.

A király ajándéka.

Bécs, augusztus 6. Ő felsége a bolgár fejedelemnek, aki rövid idő múlva uralkodásának 20 éves jubileumát üli, látogatása alkalmával személyes rokonszenvének jeléül a fejedelemnek adományozta a 11 cs. e. kis huszárezredet, ami legékesebben megcáfolja a Ferdinánd fejedelem általólago dicsvágyó a békét veszélyeztető politikai célokra szóló híreket.

Tömeges mérgezések.

Bártfa, augusztus 6. A közeli Bártfa fürdőn nagy izgalmat okozott a Royal nagy vendéglő vendégeinek tömeges mérgezési esete. Tegnap a vendéglőben igen sokan gombát ettek, a mitől valamennyien mérgezés tüneteit konstataáltak az orvosok. Egy budapesti kereskedő neje halálán van.

Megszökött kereskedők.

Budapest, augusztus 6. A rendőrség két kereskedő ellen adott ki elfogatási parancsot. Az egyik Weinfeld Ede, a ki 120 ezer korona erejéig a másik Kaufmann Dávid, a ki 40 ezer korona erejéig károsította meg hitelezőit. A két kereskedő megszökött.

Elgázolt urinő.

Budapest, aug. 6. Kispesten ma helálos villamos elgázolás történt. A villamos vonat elgázolta Matavolszky Arthurnét, egy nyugalmazott törvényszéki bírót és ügyvéd feleségét. A halálra gázolt urinőt kiterjedt rokonsága gyászolja. Unoka nővére Gullner főispánnak is a többek között.

A hypnotizált ügyvéd.

Budapest, aug. 6. Eranos ügyvéd ügyében a repdörtség is folytatja már a nyomozást, Genari vivómester tagadja, hogy kicsalta volna tőle a pénzt. Ezzel szemben kiderült, hogy Eranos Máramaroszigeten egy házáat adta el 100 ezer koronáért s a pénz eltűnt. Amikor Eranos meghalt 10 kor. találtak tárcájában. Genari azt mondja, hogy Eranos a ház eladás előtt hozzá jött s arra kérte, hogy a „jó angyal“-tól kérdezze meg, vajjon mit szól elhatározásához. A szecson egy tükör irásos levélben „a jóangyal“ azt írta meg, hogy Eranos eladhatja a házáat, de csak köszpénzért. A rejtélyes ügyben folyik a nyomozás.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Összbüntetés. A törvényszék büntető tanácsa tegnap összbüntetést alkalmazott Baktaik Sándor derecskei születésű asztalos segéd ellen. Baktaik több rendbeli bünteseleményért ítélte el a debreczeni törvényszék, a melyet tegnap egy év és négy havi összbüntetésben állapított meg a szüneti tanács.

Elítelt betörő. Valóságos réme volt a hosszupályi lakosoknak Szántó András napszámos. Éjjel mikor a falu népe nyugovóra tért, kerítéseken keresztül beosont több gazda házába és ott az ajtó feltörése után ellopotott mindent, a mi csak a keze ügyébe akadt. A törvényszék ezért tegnap 7 havi fogházra ítélte. Szántó András az ítélet ellen felebbezett.

Nyiltér.*

Egy vezércikkre. A tegnapi Debreczen vezércikkét közöl a kitűnő dr. Király Péter tollából, a melyben a szocialistákat úgy akarja feltüntetni, mintha a dános rémes gyilkosságot s erőszakosságokat védelmükbe vennék. Valóban Király Péter újságíró s költőtől nem vesszük ezeket rossz néven. Az ő epehumorkái, kiruccanásai, vélszövegei ép oly kedvesek s okosak, mint Bugyi mester közismert s közkedvelt kiállításai s az ő D. G. jelzésű szociológiai kirándulásai.

Ellenben a függetlenségi 48 as párt hivatalos lapjának igen gyöngén állhat a szénája, ha komoly képpel vezérhelyen talál föl ilyen tipikus Frim féle váladékot. Pedig nem áll ám olyan gyöngén, a miótá piroson bársony császári koszton 20 évre eltolják az önálló vámtérületet, fölemelik az ujonclétszámot; házszabályrevíziót vajduknak a 67 erős kötelével főtartva. Mért nem marad hát a nevezetes újság a sajtóiroda nyugodalmas kosztján Ezt ma igen szeliden s jóakarattalag mondjuk, most csak Péterről, a költőről van szó. De ha

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

ilyen hangok komolyabban is föl fognak bugyborékolni, akkor kissé erőteljesebb módon fogjuk tudomására hozni, hogy ilyen módon harcolni se nem okos, se nem méltóságos egy olyan politikai párt ellen, a mellyel pl. Debreczenben is többször kénytelen volt paktumot kötni a függetlenségi 48 as párt.

A szociáldemokrata párt megbízásából
Vágó Béla,
párttitkár.

Szerkesztői üzenetek.

P. E. Vaskóh. Sokkal szívélyesebb összeköttetés van lapunk és a főtisztelendő ur között, semhogy levelében foglalt feltevéseknek alapja volna. Főtisztelendő ur értékes irodalmi munkáit mindig szeretettel fogadjuk és közöljük. Hogy a jelzett dolog eddig nem látott napvilágot, annak az volt az oka, hogy valami uton-módon a beküldött dolgok legmélyére került és eltűnt a szemem elől. A levél vétele után kihalásztam s olvasóink gyönyörködtetésére ma közlöm.

Itt valóban szép, vendéglős ur,

de egyet mégsem látok: nincs enek üzlet, hol Fáy valódi Sodeni ásvány-pastillákat lehetne venni és ezek nagyon hiányzanak — sajnos — nem hoztam olyanokat magammal. — Ni, nagysága — mennyi dobozt kíván? Nálam Fáy valódi Sodeni raktáron van, mert mindig kéri és mert valóban nagyszerűek, ha egy turát vagy nyári üdülést teljes élvezetet óhajtunk és nem akarunk meghűléssel hazaérkezni. — Vezetők K. 1.25-ért minden gyógyszerár, drogueria vagy ásványvízkereskedésben.

Főraktár, Magyarország részére: Dr. Egger Leo és Egger J. Kochmeister utóda, Thalmayer és Széltz, Török József uraknál Budapesten.

Európa legnagyobb**„Uránus“ villamos Színháza**

a szénavásártéren.

➤ Legjobb szórakoztató hely. ◀

Minden másod nap teljesen új műsorrall előadásokat tart.

Ma Szerdán, aug. hó 7-én. Szentbernáthegyi kutyák

Legújabb eredeti fölvetel.

Külföldi látványosságok! Tiszta, rézgés nélküli képek.

Műsor:

Zerge vadászat. (Remek sport kép.) Kedves egészségére. (Rendkívül mulattató.) Büntett a hegyekben. (Természetbeli fölvetel.)

Hadgyakorlatok Portarthurnál. (Eredeti harcászati fölvetel.)

Magas iskola, lóidomítás. (Igen mulattató.) A berlini reklam ember. (Rendkívül neveltető.)

A színház szellőztetve van!

Előadások: Hétköznap este 8, 9 és 10 órakor, Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-től este 11-ig óránként.

Helyárak: Páholylés 1 kor. I. rendű 60 fill. II. rendű 40 fill. III. rendű 20 fillér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Suchán és Winkler.

Dr. Bacsó Dezső

ügyvéd

irodáját

IV. József kir. herceg-u. 8. szám alá, eddigi irodahelyisége után következő átjáró házba

helyezte át.

Mindennemü nyári ruhák

TISZTÍTÁSÁT

szépen jutányos árak mellett eszközli

Koncz József

gőzerőre berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,

Vár u. 3 szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.

Műasztalos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet **Teleky-utca 16. szám alá.** — Péterfia-u. 1. szám alá helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó **műbutorok, lakás berendezések u. m. háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha** továbbá **üzleti, irodai, gyógyszerár és templomberendezéseket.**

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgállok. — Kifogástalan és izlőses jó munkáért szavatalok.

Guzswald József,

műasztalos. Péterfia-u. 1. sz.

Egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

Nagy Sándor

okl. mérnök

műszaki irodája Debreczen, Piac-u. 19.

Elvállal minden a mérnöki szakba vágó munkákat u. m.: Tagosítást, parcellázást, tagbiztokok felmérését és határkitűzését, út, vasutnyomozást, épületek és hidak tervezését.

Simon Mihály

új deszka és épületfa kereskedésében
Debreczen,

Postakert, Falk kefégyár tőszomszédságában.

Kitűnő minőségű lugosi, hornyolt vízhatlan

fedő cserepek

mérsékelt árban kaphatók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehérnemű,
Angol ruhavászon, batist-,
kreton-, zephyr. Mosó székely férfi ruha szövet. ←

Óriási szőnyeg raktár!!

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű

sárgarézés bronzárakat

légszesz, acetylen és villamos csillárokat, csillárok átalakítását petroleum és légszeszről **villamosra**, vagy légszesz és villamosra (combináltra) **Ujjá tisztításokat** s minden

e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapcn tessék értesíteni, házhoz megyek a munkát átvenni.

VÁSZONÁRU

fehérneműekre, valamint siffonok és paplanlepedővászónak, virágos és csikos csináltak, damaszt étkező- és asztali kávésterítők, damaszt- és frottír törölközők, törölközők és nankingok, valamint női fehérneműk és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból mintákat kívánatra készsággel küldünk.

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítattott 1842. évben.

Legbiztosabb szepítőszer a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szepöl, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 498. sz.

Telefon 498. sz.

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, díszmű készítés és dobozgyár

DEBRECZEN, Fövészker-utca 9. szám.

Nagyméretben kibővített **könyvkötészetünk és díszműves** műhelyünk mellett ajánljuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett **dobozgyárunkat**, hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrászati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló dobozok egyenként is kaphatók.

Kedvező alkalom!

Színes ernyők minden elfogadható árban árusítanak el. Dus választék leány- és fiu ruháskákban, fehér és fekete díszkötényekben. Reform, empir bökötnyek Clott és kartonba, Schifffon, Clott. Lúszter és karton alsó szoknyák **feltűző olcsó árban.**

Magyar, német és francia szabásu cöpper és vászon lábravalók **igen olcsó árban kaphatók.**

Férfi ingek:

Turista kartonból 85 krtól.
szatínból 1.00 krtól.
Zephir magas nyakkal . 1.70 krtól.
Fehér színes és hajtásos 1.20 krtól.
Puha mellel 1.30 krtól.

Kartonokba, zepfirekbe, batiztokba, delinekbe, sima és mintás fekete és színes szövetekbe dus választék és olcsó árban árusítanak el. Még sok felnem sorolt áruk nagy választékban kapható

Doszpoly János Utóda

Főtér, Tisza-palota.

1114/1907. v. k. szám.

Arverési hírpelmeny.

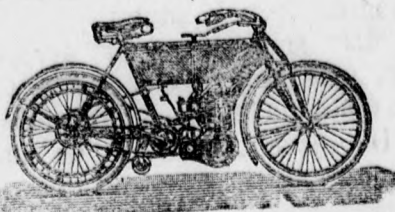
A debreczeni kir. jbiróságának V. 3699/6—1906. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint a debreczeni hitelbank részére, Tökés Gábor, Tökés Zoltán és Czeglédy Amália debreczeni lakosoktól 153 kor. tőke, ennek 1906. évi november hó 3. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 58 kor. 91 fillér perkölttség erejéig 1906. évi november hó 3-án bíróilag le- és felülfoglalt és 62 kor. becsült butorok és egyéb ingóságok **1907. évi augusztus hó 8-án délelőtt 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben végrehajtást szenvedők lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1907. évi július hó 13-án.

Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Rozenberg és Hammer

DEBRECZEN, Piacz-utca 8., a kereskedelmi akadémia palotájában.
Fióközet Hunyadi-utca 11. szám. — A vasuti utvonalon.

Kerékpárok és alkatrészekről árjegyzéket **ingyen** küldünk. A legnagyobb kerékpár raktár, kerékpár alkatrészek, gummik óriási raktára, meglepő olcsó árak. Egyedüli képviselője a hírneves „Puch“-féle kerékpárnak. „Elite“ kerékpárok, a legkedveltebb és legszébb modellek.

Értesítjük a t. közönséget, hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük **Külső vásártér, Arany János-utczával szembe.**

Egyuttal felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy **szén raktárunk mellett** állandóan raktáron tartunk

meszet, cementet

és mindenféle építkezési anyagokat, amit a legjutányosabb árban számítunk.

Szíves pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivitelig.

A legujabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az **Első Debreczeni Ernőgyárban**

Merkler Soma, Piacz-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapirokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásúak tessék válaszbélyegét csatolni.

Vásárolók figyelmébe. A vásárolók jószágaik részére jó legelőt kaphatnak mérsékelt díj mellett a Bodóházi pusztán Sinay Gáborné gazdaságában.

Egy 8 hónapos vizsla, jól dressirozva, minden elfogadható áron eladó. Czim a kiadóba.

Fűszer és csemege üzlet, jó menetelű, más vállalat miatt, kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóba.

Éjeles fiu felvétetik. Czime a kiadóba.

Kiadó udvari lakás 2 szoba hozzátartozóival Hunyadi utca 10.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

Ha nincs pénze, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-utca 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek, csekély heti vagy havi részletben kaphatók. Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedélyben részesülnek.

Egy intelligens izr. családnál 3 fiu teljes ellátásra elfogadtatik. Czim a kiadóba.

Uj elektro technikai vállalat.

Telefon 339. Telefon 339.

Villamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabban s legnagyobb szakértelemmel csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatánál Debreczen, Piacz-utca 47. szám eszközölhetők. Saját nickelező és galvanizáló telep.

Egy jég szekrény József kir. herceg utca 21. sz. alatt eladó.

Százhusz hold vegyes homok Uj-Létához félóra járás, Nagy-Létai határban, dohányengedéllyel ellátva szabad kézből eladó. Ertekezhetni a „Fehér Holló” vendéglőjébe Nagy-Létán.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-utca 13. szám alatt. Kapu alatt. bejárat.

Szolgálatért egy lakás adatik. Hol megmondja a kiadóhivatal.

Fiatallal leány pénztárnoknői állást keres ki már ily alkalmazásban volt. Czim a kiadóba.

Több rendbeli lakás kiadó Hunyadi-u. 17.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-utca 22.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondja a kiadóhivatal.

Kedvező házvétel. A Csapó Csonka-utca 16. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ertekezhetni ugyanott.

Vizhatlan ponyva jó állapotban eladó. Czim a kiadóba.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapesti festőgyárának festékével

A Fótéren egy 2 szobából, előszobából álló uri lakás kiadó. Czim a kiadóba.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizsgára készültök kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér beküldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

A Bocskay hadinépe című könyvek leszállítottárban kaphatók a kiadóba.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

Hajdusági Pedró-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszerű” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

11232/1907.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város rendelete folytán közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező alábbi hirdetmények u. m.

„Bégány”-csapszék 1908. évi január hó 1-től 1910. évi december 31-ig terjedő 3 évre.

„Epreskerti csapszék” 1908. évi január hó 1-től 1910. évi december hó 31-ig terjedő három évre.

A baromvásártéren levő csárda az 1908. évi január hó 1-től 1910. évi december hó 31-ig terjedő három évre;

A várud-utcai sorompó mellett fekvő 1200 négyzet öl területű faraktári hely 1907. évi Október hó 1-től 1910. évi Október 1-ig terjedő három évre;

A Józsakert és a nagyerdő között fekvő Holcsi-féle 4 hold 58 négyzet öl területű föld 1907. évi Október 1-től 1910. évi Október hó 1-ig terjedő 3 évre;

A Várud-utcai cigánysor végén, a régi sertés vásártérre vezető út jobb oldalán fekvő, eddig is faraktárnak használt 1200 négyzet öl terület 1907. évi Október 1-től 1910. Október 1-ig terjedő 3 évre;

A gépjavitó műhelytelep területéből visszamaradt 18 hold 1200 négyzet öl területű föld 1907. évi Október hó 1-től 1913. évi Október 1-ig terjedő hat évre;

A tóczóskerti 61 hold 3 négyzet öl területű „Bika-tilalmas” és a mellette fekvő s 32 hold 546 négyzet öl területű „Fűzfa-csöszház” környékén levő földek 1907. évi november hó 1-től 1913. évi november 1-ig terjedő hat évre;

A sintértelep hátamögötti homokhordásos föld a 1907. évi Október 1-től 1913. évi Október hó 1-ig terjedő hat évre;

A város telkei után a felosztott belső legelőből kiadott s az „Apafája”-erdőtől a „sziki-gyakori” bérlet határáig terjedő 441. cat. holdat és 26 négyzet öl területű új osztású föld az 1907. évi november 1-től 1913. évi november 1-ig terjedő hat évre;

A boldogfalvai-kert és a mipepécsi-ut között fekvő 36 hold föld 1907. évi Október 1-től 1913. évi Október 1-ig terjedő hat évre;

A Tégláskert északi oldala és a vasút között fekvő 12 hold 803 négyzet öl területű föld 1907. évi Október hó 1-től 1913. évi Október hó 1-ig terjedő hat évre, — f. hó 1907. évi augusztus hó 16 án délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adatni.

Mely árverésekre az árverelni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a város számvevő hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1907. július 29-én.

A városi tanács.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszertű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy ujonnan berendezett

fényező és czimfestő

műhelyemet tetemesen kibővítve és minden modern dolgokkal, valamint zománczózó kályhával felszerelve Debreczen, Péterfia-utca 1. sz. alatt megnyitottam.

Elvállalok: Fürdőkádak fényezését, kerékpár zománczozását, fa- és vasbutor ujonnan átoltogzását, a legdíszesebb fa- és márvány utánzással és díszítéssel, valamint épület-, portál- és fűzet berendezések mázolását, modern czimfestéseket bárminő kivételben mérsékelt árban.

Tisztelettel

Prindelmaier Lőrincz.